

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیر دولتی، شرکت دولتی پست بانک، موسسات اعتباری غیر بانکی و بانک مشترک ایران - ونزویلا ارسال می‌شود.

با سلام؛

احتراماً؛ به استحضار می‌رساند؛ وفق بند «ح» تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور، «بانک‌های عامل مکلفند نسبت به پذیرش اوراق اسناد مالی اسلامی به عنوان ضمانت تسهیلات پرداختی به پیمانکاران مجری طرح‌های عمرانی اقدام نمایند». حسب فراز پایانی حکم قانونی مذکور، تدوین و ابلاغ دستورالعمل مربوط به آن، بر عهده بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نهاده شده است. لذا در اجرای تکلیف قانونی مذکور، «دستورالعمل نحوه پذیرش اوراق اسناد مالی اسلامی به عنوان ضمانت اعطای تسهیلات به پیمانکاران مجری طرح‌های عمرانی» که با مشارکت دستگاه‌ها و نهادهای ذیربط از جمله سازمان بورس و اوراق بهادار تهیه شده و در سیزدهمین جلسه کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی به تصویب رسیده است، به شرح پیوست برای استحضار ایفاد می‌شود. در این رابطه، شایان ذکر است توثیق برخی از انواع اوراق مالی اسلامی از جمله اسناد خزانه اسلامی نزد شبکه بانکی کشور در اجرای احکام و ضوابط اجرایی قوانین بودجه سالانه کل کشور، مسبوق به سابقه بوده و مدیریت کل اعتبارات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نیز سابقاً طی بخشنامه شماره ۹۶/۲۵۱۷۸۵ مورخ ۱۳۹۶/۸/۱۰ بر این مهم تأکید نموده است. مزید استحضار؛ فرآیند توثیق اوراق اسناد مالی اسلامی همچون سایر اوراق بهادار ثبت شده نزد سازمان بورس اوراق بهادار، باید از طریق مراجعه به «شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه» و آرایه فرم توثیق تکمیل شده و امضای طرفین (وثیقه‌گذار و وثیقه‌گیر) انجام پذیرد.

در خاتمه، ضمن تأکید بر ضرورت و اهمیت اجرای حکم قانونی صدرالذکر حسب درخواست پیمانکاران واجد شرایط، مقتضی است دستور فرمایند مراتب با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای مربوط در آن بانک/ مؤسسه اعتباری ابلاغ شده و ضمن تدارک فوری تمهیدات و مقدمات لازم برای اجرای دقیق مفاد مصوبه مذکور، بر حسن اجرای آن نظارت به عمل آید. /۰۶۹۹۲۰/۴۰۶۹۹۲۰/فد

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

حسین معصومی

۳۸۳۱-۰۴

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی
اداره مطالعات و مقررات بانکی

**دستورالعمل نحوه پذیرش اوراق اسناد مالی اسلامی به عنوان
ضمانت اعطای تسهیلات به پیمانکاران مجری طرح‌های عمرانی**

(موضوع بند «ح» ذیل تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور)

بسمه تعالی

در اجرای حکم مقرر در بند «ح» ذیل تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور، «دستورالعمل پذیرش اوراق اسناد مالی اسلامی به عنوان ضمانت اعطای تسهیلات به پیمانکاران مجری طرح‌های عمرانی» که از این پس «دستورالعمل» نامیده می‌شود، تدوین و ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱- در این دستورالعمل اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف- قانون: قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور؛

ب- بانک: بانک‌های عامل موضوع قانون که به موجب قوانین مربوط و یا با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تأسیس شده و تحت نظارت آن بانک در چهارچوب اساسنامه مصوب به عملیات بانکی اشتغال دارند؛

ج- تسهیلات: تسهیلات قابل پرداخت به پیمانکاران مجری طرح‌های عمرانی موضوع بند «ح» تبصره (۱۶) قانون؛

د- اوراق بهادار اسلامی: «اوراق اسناد مالی اسلامی» بانام یا بی‌نام موضوع بند (ح) تبصره (۱۶) قانون از قبیل اوراق مشارکت، صکوک و اسناد خزانه اسلامی که به موجب قوانین و مقررات مربوط یا مجوز دولت، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و یا سازمان بورس و اوراق بهادار به قیمت اسمی مشخص برای مدتی معین منتشر می‌شود.

ه- شرکت: شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه (سهامی عام) که طبق بند (۷) ماده یک قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران تشکیل شده است.

و- متقاضی: پیمانکار مجری طرح‌های عمرانی که شامل مشاوران، سازندگان و تأمین‌کنندگان تجهیزات طرح‌های عمرانی و شخص حقیقی یا حقوقی که طرف دیگر امضاکننده پیمان است و دارنده یا مالک اوراق بهادار اسلامی بوده و وفق قانون، مفاد این دستورالعمل و سایر مقررات مربوط ابلاغی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، درخواست اخذ تسهیلات از محل ضمانت یا وثیقه‌گذاری اوراق مذکور را دارد.

ماده ۲- بانک مکلف است با رعایت مفاد این دستورالعمل و سایر مقررات مربوط، نسبت به پذیرش انواع اوراق بهادار اسلامی به عنوان ضمانت تسهیلات پرداختی به متقاضی اقدام نماید.

ماده ۳- توثیق کلیه اوراق بهادار اسلامی منتشره از طریق بازار پول در بانک عامل واگذاری اوراق مذکور از طریق «سامانه سیما» جهت ضمانت اخذ تسهیلات بانکی، تا پیش از معاملات ثانویه اوراق یادشده در سازمان بورس اوراق بهادار نیز امکان پذیر می باشد.

تبصره ۵- چگونگی توثیق اوراق یادشده به منظور ضمانت اخذ تسهیلات بانکی می بایست با هماهنگی متقاضی با بانک تسهیلات دهنده صورت پذیرد.

ماده ۴- آن دسته از اوراق بهادار اسلامی که با تضمین بانک و یا مؤسسات اعتباری غیربانکی منتشر می گردد، از شمول اوراق بهادار اسلامی موضوع این دستورالعمل مستثنی می باشد.

ماده ۵- بانک مکلف است قبل از اعطای تسهیلات، بدو در خصوص صحت و اصالت اوراق بهادار اسلامی که توسط متقاضی ارائه شده، میزان نقدشوندگی و نیز سهل البیع بودن اوراق مزبور در جهت حفظ منابع خود و حقوق سپرده گذاران، به طرق مقتضی اطمینان حاصل نماید.

ماده ۶- فرآیند توثیق اوراق بهادار اسلامی جهت ضمانت اخذ تسهیلات بانکی همچون سایر اوراق بهادار ثبت شده نزد سازمان بورس اوراق بهادار از طریق معرفی نماینده یا صاحب امضا از سوی بانک و مراجعه به شرکت و طی مراحل تعیین شده و نیز امضاء و ارائه فرم توثیق تکمیل شده از سوی طرفین (وثیقه گذار و وثیقه گیر) انجام می پذیرد. سازوکار اجرایی مربوط به نحوه توثیق اوراق ارائه شده توسط متقاضی و متعلقات آن، شامل سود متعلقه، حق تقدم متعلقه و غیره حسب نوع سند، فرآیند رفع توثیق و همچنین شیوه تکمیل اسناد و فرم های مربوطه بر اساس دستورالعمل توثیق اوراق بهادار و سایر ضوابط و مقررات مورد عمل سازمان بورس و اوراق بهادار و شرکت خواهد بود.

ماده ۷- وجوه حاصل از سررسید نهایی اوراق مشارکت و اسناد خزانه اسلامی، در حکم اصل اوراق بوده و پس از سررسید نیز تا زمان تعیین تکلیف قطعی قرارداد توثیق، نزد شرکت باقی خواهد بود.

ماده ۸- پس از تحقق ضمانت از طریق توثیق اوراق بهادار اسلامی، حسب نوع سند حق تغییر مالکیت یا تبدیل وثیقه به غیر از موارد زیر، از وثیقه گذار سلب می شود.

الف- اجازه کتبی مؤسسه اعتباری

ب- حکم مرجع ذیصلاح قانونی

ماده ۹- مفاد این دستورالعمل به هیچ وجه نافی اجرای سایر ضوابط و مقررات ناظر بر اعطای تسهیلات و خدمات بانکی ابلاغی از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (از جمله الزامات حاکم بر اعتبارسنجی

دقیق متقاضی و ضرورت سنجش وضعیت چک برگشتی و بدهی غیرجاری وی و یا سایر مقررات مربوط) نمی باشد.

این «دستورالعمل» در ۹ ماده و ۱ تبصره در سیزدهمین جلسه مورخ ۱۳۹۷/۷/۲۹ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می باشد.